

název : Nabývání vlastnictví

Tématem mé práce je nabývání vlastnictví, přesněji vlastnického práva. Toto téma jsem si zvolil po poradě s mým školitelem již při započetí studia v roce 2010. V průběhu studia však byl v roce 2012 přijat nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb., který vstoupil v účinnost v lednu 2014 a nabídla se tak možnost srovnání dosavadní úpravy v zákonu č. 40/1964 Sb. (nyní označovaným jako starý) s úpravou novou, případně i s dalšími úpravami, tedy se zákonem č. 141/1950 Sb., označovaným také jako střední občanský zákoník, vládním návrhem občanského zákoníku z roku 1937, který vzhledem k politickému vývoji situace nebyl nikdy přijat a s obecným zákoníkem občanským, což byl přejetý rakouský zákoník známý jako ABGB. Některé instituty originárního nabytí byly porovnány i s německým BGB či novým ruským občanským zákoníkem.

Disertační práce se nejprve zabývá vlastnickým právem obecně, tedy pojmem vlastnické právo a vlastnictví a instituty s tímto souvisejícími, jako je omezení vlastnického práva, ochrana vlastnického práva, problematika držby a pojem věci hlavní, součást věci a příslušenství věci.

Dále práce pokračuje jednotlivými způsoby nabývání vlastnického práva, nejprve originárním nabýváním vlastnického práva, kde se jedná o některé nové instituty a instituty stávající (dle o.z. č. 40/1964 Sb.) jsou novým zákonem značně rozvedené a konkretizované. Další kapitola se zabývá odvozeným nabýváním vlastnického práva a problematikou s tím související, nejprve je pojednáno obecně o převodu vlastnického práva, co je předmětem převodu, opuštění dvoufázovosti převodu vlastnického práva a jeho nahrazení převodem jednofázovým, problematika vícenásobného převodu téže věci, převod věci movité a nemovité a s tím související materiální publicita údajů v katastru nemovitostí. Nejtypičtějším způsobem převodu vlastnického práva je smlouva kupní, o které je také zmíněno, byť jen otázky související s převodem vlastnického práva, nikoliv otázky další, jako například záruka za jakost. Jsou zmíněny i vedlejší ujednání u kupní smlouvy, neboť též mají vliv na převod vlastnického práva. Další smlouvy související s převodem vlastnického práva, jako smlouva darovací, směnná nebo smlouva o dílo zmíněny nejsou, jedná se o rozsáhlou problematiku, která bývá předmětem samostatných prací.

Následuje stručná zmínka o nabývání vlastnického práva rozhodnutím orgánu veřejné moci a dále nabývání přímo na základě zákona. Další velmi rozsáhlou oblastí nabývání vlastnického práva je dědictví, které též není předmětem této práce.

Závěr práce se věnuje výslednému zhodnocení nové úpravy, k jakému jsem dospěl na základě srovnání úpravy nové s úpravou dle předchozího občanského zákoníku i s úpravou starších občanských zákoníků, s rakouským a německým zákoníkem, jakož i zákoníkem ruským. Celkový závěr vyznívá ve prospěch nové úpravy provedené zákonem č. 89/2012 Sb., byť s některými výhradami.

klíčová slova : nabývání vlastnického práva, držba, nabytí od neoprávněného